

Asia: OM 24/41/2015

Nimilain uudistamistyöryhmän mietintö

Yleisiä huomioita

Lausuntonne:

Nimilautakunta kannattaa esitystä. Nimilain uudistamistyöryhmässä on ollut jäsenenä nimilautakunnan edustajia, ja nimilautakunnan näkemyksiä on otettu huomioon esitysluonnoksessa. Esityksellä vapautettaisiin nimenvaihtoa sekä vähennettäisiin siihen liittyvää päällekkäistä viranomaistoimintaa. Se mahdollistaisi myös moninaisten perhetilanteiden ja yleisen kansainvälistymisen huomioonottamisen. Samalla kuitenkin pidettäisiin edelleen kiinni sellaisista kulttuurisista arvoista kuten pienen kielialueen nimistön suojelemisesta ja sukunimien suojasta. Useat muutosehdotukset ovat sellaisia, joille nimilautakunta on työskennellessään havainnut olevan kasvavaa tarvetta. Nimilautakunnan työskentelyn kannalta olennaista on, että sille lähetettyjen lausuntopyyntöjen määrä saadaan laskemaan tarkoituksenmukaisemmalle tasolle.

Mahdolliset kommentit:

-

1 luku. Etunimi

Etunimien enimmäismäärää ehdotetaan nostettavaksi kolmesta neljään.

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommentit:

-

Etunimien sukupuolisidonnaisuus ehdotetaan säilytettäväksi. Sukupuolisidonnaisuus olisi jatkossakin harkinnanvarainen edellytys, josta voidaan poiketa erityisestä syystä.

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommentit:

-

Lausuntonne 1 luvusta muilta osin:

-

2 luku. Sukunimi

Sukunimiyhdistelmien käyttöönotto ehdotetaan sallittavaksi. Sukunimiyhdistelmät olisivat mahdollisia aikuisille esimerkiksi vihittäessä (10 ja 13 §), mutta tietyissä tilanteissa myös lapsille (6 ja 7 §). Ehdotuksen mukaan sukunimiyhdistelmät olisivat sallittuja myös tilanteissa, joihin ei liity perhesuhteiden muutosta.

Kannatan sukunimiyhdistelmien sallimista ehdotetussa muodossa

Mahdolliset lisäkommentit:

-

Käytössä olevien sukunimien suoja ehdotetaan säilytettäväksi entisellään

Kannatan ehdotusta, sukunimisuoja tulee säilyttää kaikilla yhdenvertaisesti

Mahdolliset lisäkommentit:

-

Lausuntonne 2 luvusta muilta osin:

-

3 luku. Nimiviranomaiset ja menettelysäännökset

Lausuntonne 3 luvusta:

-

4 luku. Kansainvälisen yksityisoikeuden alaan kuuluvat säännökset

Lausuntonne 4 luvusta:

-

5 luku. Erinäiset säännökset

Lausuntonne 5 luvusta:

-

6 luku. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Lausuntonne 6 luvusta:

-

Liitelait

Työryhmän ehdotukseen sisältyy ehdotus muuttaa rekisteröidystä parisuhteesta annettua lakia muun muassa siten, että laista poistetaan rajoitus, jonka perusteella rekisteröidyn parisuhteen osapuoliin ei sovelleta nimilain puolison sukunimeä koskeviä säännöksiä. Uusia parisuhteita ei ole enää voinut rekisteröidä 1 päivästä maaliskuuta 2017 lähtien, joten muutos soveltuisi vain rekisteröidyn parisuhteen kuluessa tai parisuhteen purkautumisen jälkeen tehtyihin nimenmuutoksiin.

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommentit:

-

Yksityiskohtaisia huomioita

Pykäläkohtaiset tekniset huomiot:

Esitysluonnokseen ei sisälly erityissäännöstä lapsen edusta, vaikka lapsen etu tulee muutoin huomioiduksi yksityiskohtaisissa perusteluissa. Nimilautakunta viittaa aikaisempaan lausuntoonsa oikeusministeriölle 23.5.2016, ja ehdottaa, että jatkovalmistelussa lakiin lisättäisiin lapsen etua koskeva oma pykälä. Tämä selkeyttäisi lain soveltamista.

Ehdotuksen 29 §:n 2 momentin mukaan muistutus uudissukunimestä olisi tehtävä maistraatille määräajassa, joka alkaisi haetun uudissukunimen tiedottamisesta julkaisemalla se maistraatin verkkosivuilla. Itse säännös maistraattien kuulutusvelvollisuudesta kuitenkin puuttuu.

Siirtymäsäännöksissä tulisi lisäksi olla säännös nimilautakunnan asemasta. Nykyinen nimilautakunta on asetettu nimilautakunta-asetuksen (N:o 804/1985) perusteella toimikaudeksi 2015-2019. Esityksen mukaan uuden etu- ja sukunimilain astuessa voimaan alemmantasoiset asetukset kumotaan. Lautakunnan asema jää epäselväksi yhden vuoden osalta. Näin ollen asiasta tarvitaan nimenomainen säännös.

Grandell Joanna
Nimilautakunta